

Tillsyn av e-handel varor 2024

Kemikalieinspektionen arbetar med att minska risken för att människor och miljö skadas av kemikalier. Vi är en statlig myndighet som kontrollerar att företag följer reglerna för kemiska produkter, bekämpningsmedel och kemikalier i varor. Vi prövar ansökningar om tillstånd för att sälja och använda bekämpningsmedel. För att främja god hälsa och bättre miljö utvecklar vi lagstiftning och andra styrmedel i Sverige, inom EU och internationellt.

Kemikalieinspektionen.

Artikelnummer: 511 503

Förord

Kemikalieinspektionen arbetar på uppdrag av regeringen med att stärka arbetet för en giftfri cirkulär ekonomi i Sverige, EU och globalt. Att utveckla kemikalietillsynen är en del av detta arbete. En effektivare tillsyn bidrar även till att minska kemiska risker i vardagen och är därigenom ett steg på vägen att nå riksdagens miljö kvalitetsmål Giftfri miljö, det mål myndigheten ansvarar för.

Denna rapport beskriver ett tillsynsprojekt om varor som säljs på nätet. Projektet genomfördes av Kemikalieinspektionens tillsynsavdelning. Daniel Ahlström och Karin Rumar har varit projektledare. Karina Zaluska och Malin Stenström har också deltagit i projektet.

Innehåll

Sammanfattning	4
Summary	5
1. Inledning	6
1.1 Definitioner	6
1.2 Därför genomför vi ett projekt om e-handel	7
1.3 Aktuella kemikaliereregler i detta projekt	7
1.4 Övrig relevant lagstiftning.....	9
1.5 Vem är ansvarig?.....	10
2. Metod	11
2.1 Urval av företag och varor	11
2.2 Urval av ämnen för analys	11
2.3 Kontroll av märkning	12
2.4 Vårt tillvägagångsätt	12
2.5 Delprojekt - Bildsök	12
3. Resultat	13
3.1 Innehåll av begränsade ämnen	13
3.2 Brister i märkning	17
3.3 Tillverkarens EU-representant	17
3.4 Delprojekt bildsök	18
3.5 Tillsynsåtgärder	18
3.6 Åtgärder från e-handelsbutikerna.....	18
4. Diskussion	18
4.1 Varor med begränsade ämnen	18
4.2 Bildsökning	19
4.3 Direktimport till konsumenter utan kontrollsteg.....	19
5. Slutsatser	20
6. Råd till företag och konsumenter	20
6.1 Råd till webbutiker	20
6.2 Råd till konsumenter	21
7. Bilagor	22
Bilaga 1. Olika affärsmodeller	22
Bilaga 2. Ämnen som analyserades i projektet	28
Bilaga 3. Kontrollerade varor	30

Sammanfattning

Internetförsäljningen ökar snabbt och för marknadskontrollmyndigheter innebär detta speciella utmaningar och behov av nya sätt att utöva tillsyn (i denna rapport inkluderas marknadskontroll i begreppet tillsyn). Kontroller behöver genomföras av varor som säljs inte bara av inhemska företag utan även av företag med säte i andra länder, inom och utanför EU. Tillsynsmyndigheter inom Europa behöver samarbeta närmare än tidigare, och även arbeta med nya metoder.

I projektet har vi kontrollerat totalt 84 varor – leksaker, smycken, elektronik och varor i mjuk plast – inköpta från 23 olika e-handelsaktörer. Resultaten visar att de varor som köpts från marknadsplatser hade flest brister (62 procent), följt av dropshippingbutiker (55 procent) och klassiska webbutiker (25 procent). En förklaring till resultaten är att vid privatimport till EU så finns det inte alltid en aktör inom EU som granskar produkterna så att de uppfyller EU kraven innan de når köparen

Vanliga brister var för höga halter bly i elektriska produkter, kadmium i smycken och kortkedjiga klorparaffiner och ftalater i mjuka plastmaterial i alla slags varor.

Alla aktörerna tog bort bristande varor efter att de blivit informerade om bristerna.

Resultaten visar på en låg grad av regelefterlevnad, särskilt för produkter köpta via webbutiker och plattformar som använder sig av dropshipping. Bland företag som ägnar sig åt dropshipping verkar det finnas en uppfattning om att man bara förmedlar varorna och därmed inte är ansvarig för produkterna, trots att det saknas information om vem som i stället är ansvarig säljare på produktsidan (namn och adressuppgifter). Så länge det saknas information om vem som är säljare för en produkt, anser Kemikalieinspektionen att den aktör som erbjuder produkten till konsumenterna ska ses som ansvarig.

Resultaten som presenteras i denna rapport är inte baserat på ett slumpmässigt urval och speglar därför inte hela marknaden. Urvalet av prover baseras på erfarenheter av riskprodukter från tidigare tillsyn.

Summary

Internet sales are increasing rapidly and for market surveillance authorities this poses special challenges and requires new ways of exercising enforcement. Controls need to be carried out on products and articles sold not only by domestic companies but also by companies based in other countries, within and outside the EU. Enforcement authorities within Europe need to cooperate more closely than before and also work with new methods.

In the project, we controlled a total of 84 products – toys, jewelry, electronics and soft plastic products – purchased from 23 different e-commerce actors. The results show that the products purchased from marketplaces had the most non-compliances (62 percent), followed by dropshipping stores (55 percent) and classic online stores (25 percent). One explanation for the results is that when importing into EU, there is not always an actor within EU that check EU compliance of the products before they reach the buyer (.

Common non-compliances were excessive levels of lead in electrical products, cadmium in jewelry, and short-chain chlorinated paraffins and phthalates in soft plastic materials in all kinds of articles.

All online actors removed non-compliant articles after they were informed of the deficiencies.

The results show a low level of compliance, especially for products purchased through online stores and platforms that use dropshipping. Among companies that engage in dropshipping, there seems to be a perception that they only mediate the products and are therefore not responsible for the products, despite the lack of information on who is the responsible seller on the product page (name and address details). As long as there is no information about who is the seller of a product, the Swedish Chemicals Agency consider the operator that offers the product to consumers as responsible.

The results presented in this report are not based on a random sample and therefore do not reflect the entire market. The selection of samples is based on experiences with restricted products from previous enforcement.

1. Inledning

I avsnittet beskrivs vilka definitioner som är en förutsättning för innehållet i rapporten, varför tillsynsprojektet genomfördes, relevant lagstiftning och vilka olika typer av aktörer som är aktiva inom e-handeln idag.

1.1 Definitioner

Ord	Förklaring
E-handel	En form av elektronisk handel, där en säljare säljer produkter eller tjänster direkt till en köpare via internet.
Dropshipping	En form av e-handel där parten som ingår avtal med köparen inte har ett eget varulager.
Onlineplattform	En tjänsteleverantör (förmedlare) som gör det möjligt för säljare att sälja produkter direkt till kunder via en plattform på internet. En onlineplattform kan likställas med en galleria där de som säljer produkterna motsvarar butikerna. Onlineplattformen ska ange vem som är säljare för varje produkt. Till skillnad från webbutik-dropshipping så är det den enskilda säljaren som sätter priset på produkten. Onlineplattform inkluderar ordet "marknadsplats".
Webbutik - klassisk	Detta är den traditionella formen av e-handel. Företaget bakom webbutiken äger produkterna som säljs. Oftast har de egna lager. Därmed ansvarar de även för produktsäkerheten. I denna rapport inkluderar vi inte onlineplattformar i begreppet webbutik.
Dropshippingbutik (webbutik utan eget lager)	Dropshipping fungerar på så sätt att webbutiken väljer vilka produkter som ska säljas från en eller flera dropshippingleverantörer och lägger upp dem i sin egen webbutik. En kund köper en produkt från webbutiken som i sin tur skickar en beställning till leverantören i kundens namn. Leverantören tar hand om all lagerhållning, förpackning och frakt. Kunden ser ingen annan aktör än webbutiken och till skillnad från onlineplattformar så sätter webbutiken priset på varje produkt. Av dessa skäl anser Kemikalieinspektionen att webbutiker som har dropshipping som affärsmodell har samma ansvar som en klassisk webbutik.
Dropshippingleverantör	Leverantör som specialiserar sig på ett produktsortiment till webbutiker - dropshipping. Det är även vanligt att onlineplattformar agerar som dropshippingleverantörer.
Leverantör av distributionstjänster:	En fysisk eller juridisk person som i samband med kommersiell verksamhet erbjuder minst två av tjänsterna magasinering, paketering, adressering och avsändning, utan att ha äganderätt till de varor som berörs.
Plattform som underlättar dropshipping	E-handelsplattform som underlättar för företag att sätta upp e-handelsbutiker. Vissa specialiserar sig på att underlätta just för dropshipping med färdiga lösningar för betalning. De samarbetar med dropshippingleverantörer som på deras plattform bistår med bilder, information om produkterna etc.
XRF	X-Ray Fluorescence. Med testinstrument som bygger på denna teknik kan man med hjälp av röntgenstrålning mäta vilka grundämnen som förekommer i ytan av ett material och ungefär hur mycket av ämnet som materialet består av.
Varor	Ett föremål som under produktionen får en särskild form, yta eller design, vilken i större utsträckning än dess kemiska sammansättning

	bestämmer dess funktion. Exempel är leksaker, elektronik, inredningssaker, smycken etc
Ekonomisk aktör	Definition i artikel 3 i marknadskontrollförordningen (EU) 2019/1020: Tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören, leverantören av distributionstjänster eller en annan fysisk eller juridisk person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av produkter, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem i enlighet med relevant harmoniserad unionslagstiftning.
E-handelsaktör	I denna rapport används ordet övergripande för alla typer av aktörer på nätet såsom klassiska webbutiker, dropshippingbutiker, onlineplattformar
Klassiska aktörer: tillverkare, importör och distributör	Inom de olika lagstiftningarna finns vissa skillnader vad gäller definitionerna av dessa begrepp. Betydelsen för varor i denna rapport: Tillverkare – tillverkar varan eller sätter sitt eget namn på varan Importör – för in varan till EU Distributör – leverantörer inom EU
Safety Gate och Safety Gate notifieringar	EU:s system för varningar om farliga konsumentprodukter där europeiska myndigheterna skickar in notifieringar till Safety Gate. Varje notifiering innehåller information om den farliga produkten, de identifierade riskerna och de åtgärder som vidtagits av näringsidkaren eller beslutats av myndigheten.
Proaktivt arbete /ansvar	Syftar till det förebyggande arbete som bör göras av företag för att produkter som sätts på marknaden ska uppfylla gällande regler och krav. Det skiljer sig från det reaktiva då åtgärder endast tas som en reaktion på de brister som myndigheter hittar. Exempel på proaktiva åtgärder kan vara: <ul style="list-style-type: none"> • Systematiserat arbetssätt vad gäller produktsäkerhet • Vara uppdaterad på aktuell lagstiftning • Ställa detaljerade skriftliga krav på sina leverantörer (inkluderar exempel på ämnen som inte ska finnas i vissa material) • Samarbeta med pålitliga och kunniga leverantörer • Ha egna restriktionslistor • Göra kemiska stickprovsanalyser • Se över testrapporter • Välja bort riskmaterial
Reaktivt ansvar	Brister rättas till när de uppdagas. Ett ansvar som online plattformarna har

1.2 Därför genomför vi ett projekt om e-handel

Tillsyn av e-handeln är högt prioriterad inom myndigheten, då vi ser en ökad e-handel och en högre grad av brister i produkter sålda online. Både regering och EU signalerar att området är viktigt att kontrollera. Vi har därför som ambition att årligen genomföra tillsyn av produkter sålda via e-handelsaktörer.

1.3 Aktuella kemikaliereregler i detta projekt

Nedanstående lagstiftningar är de som varit relevanta för det här projektet.

1.3.1 Reach-förordningen ((EG) nr 1907/2006)

Reach¹ står för *Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals*. Reach-förordningen omfattar krav på kemiska produkter, inklusive bekämpningsmedel, och varor. I bilaga XVII till Reach-förordningen finns begränsningsregler för vissa ämnen. Det finns också regler som begränsar viss användning av ämnen som innebär en oacceptabel risk.

1.3.2 POPs-förordningen (EU nr 2019/1021)

POP står för *Persistent Organic Pollutants*. Förordningen om långlivade organiska föroreningar (POPs-förordningen²) förbjuder utsläppande på marknaden och användning av ett antal ämnen som är svårnedbrytbara och som kan skada miljön och människor vid låga koncentrationer. Exempel på regleringar i förordningen är kortkedjiga klorparaffiner i plastvaror.

1.3.3 RoHS-direktivet (EU/2011/65)

RoHS står för *Restriction of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment*. RoHS-direktivet³ är ett produktspecifikt direktiv för elektriska och elektroniska produkter som begränsar användning av vissa metaller, flamskyddsmedel⁴ och ftalater. I direktivet finns bland annat krav på att produkterna ska märkas. CE-märket ska visa att tillverkaren intygar att kraven i särskilda EU-lagstiftningar är uppfylla och kontaktuppgifterna ska visa vilka företag som är ansvariga för produkten. För spårbarhet ska det även finnas en ID-märkning, det kan exempelvis vara en EAN-kod eller ett artikelnummer.

1.3.4 Direktivet om leksakers säkerhet (leksaker-direktivet) (2009/48/EG)

EU-direktivet för leksakers säkerhet⁵ innehåller flera krav på leksakers innehåll av kemikalier. Där finns bland annat gränsvärden för hur mycket av vissa metaller som får läcka ut, begränsningar av innehåll av CMR-ämnen (ämnen som kan orsaka cancer, skada arvsanlag eller fortplantningsförmågan) och parfymämnen.

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 om långlivade organiska föroreningar

³ Reglerna finns införlivade i svensk lagstiftning genom förordning (2012:861) om farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (§§ 8-9) och Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2017:7).

⁴ Kemisk förening som används för att försvåra antändningen av ett material eller minska spridningen av brand

⁵ Infört i svensk lagstiftning genom lag (2011:579) om leksakers säkerhet, förordning (2011:703) om leksakers säkerhet, Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2017:8) om leksakers brännbarhet och kemiska egenskaper, Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elektriska egenskaper för leksaker ELSÄK-FS 2011:1 samt Konsumentverkets föreskrifter om leksakers säkerhet KOVFS 2011:5. Reglerna om märkning finns i KOVFS 2011:5

Med vårt XRF- screening instrument⁶ kontrollerar vi om de begränsade metallerna finns i leksakerna. Liksom i RoHS-direktivet finns det i leksaksdirektivet krav på märkning.

1.4 Övrig relevant lagstiftning

Förutom kemikalielagstiftningen finns annan EU-gemensam lagstiftning som är relevant vid handel inklusive e-handeln.

1.4.1 Förordning om en inre marknad för digitala tjänster (EU) 2022/2065 (DSA)

EU:s regler om en inre marknad för digitala tjänster (DSA-förordningen) började gälla i sin helhet den 17 februari 2024. Syftet är att säkerställa att den digitala miljön inom EU är säker, förutsägbar och tillförlitlig. Målet med reglerna är att förhindra olaglig och skadlig verksamhet på nätet och spridning av desinformation. Post- och telestyrelsen är nationell samordnare för reglerna och ska tillsammans med Konsumentverket och Mediemyndigheten ansvara för tillsyn och kontroll av efterlevnaden av reglerna i Sverige. Kemikalieinspektionen har inget tillsynsansvar för förordningen. Däremot finns krav på onlineplattformar t ex krav på att ta bort olagligt innehåll, att information om säljare ska finnas för varje vara på websidan mm.

1.4.2 Förordning om marknads kontroll (EU) 2019/1020

Inom EU finns en marknads kontrollförordning med harmoniserade bestämmelser om marknads kontroll.⁷ I förordningen berörs problem med e-handel och det har införts nya bestämmelser om åtgärder rörande e-handel.

Kravet på att produkter i vissa fall inte får släppas ut på marknaden utan att det finns en ansvarig ekonomisk aktör som är etablerad i unionen är nytt i marknads kontrollförordningen. Dock gäller detta nya krav enbart produkter som omfattas av RoHS- och leksaksdirektivet. Kravet saknas för andra kemikalielagstiftningar som Reach-, CLP- och POPs-förordningarna. Leverantör av distributionstjänster definieras i artikel 3.1:

---

⁶ Ett XRF-instrument kan mäta innehåll av vissa grundämnen i ytan på olika material. Metoden ger indikation på förekomst av ämnen och inte exakta halter. Det är främst metaller som XRF instrumentet är användbart för, men också att avläsa om den mjuka plasten är av PVC på grund av klorinnehållet.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

en fysisk eller juridisk person som i samband med kommersiell verksamhet erbjuder minst två av tjänsterna magasinering, paketering, adressering och avsändning, utan att ha äganderätt till de varor som berörs

Onlineplattformar kan ha flera olika roller. I de fall de endast förmedlar produkter så omfattas de inte av den nya bestämmelsen. Om de däremot tar ett större ansvar för produkterna enligt definitionen ovan så blir de ansvarig ekonomisk aktör.

EU-kommissionen har givit ut ett tillkännagivande om riktlinjer för artikel 4⁸, där det bland annat står:

*Om produkten avsänds från ett land utanför EU direkt till en slutanvändare i EU och tillverkarens representant skriftligen har fått i uppdrag att utföra de särskilda uppgifter som avses i artikel 4, är tillverkarens representant den ekonomiska aktör som avses i artikel 4. **Om tillverkaren inte har utsett en behörig representant får produkten inte bjudas ut till försäljning till slutanvändare i EU. Den ekonomiska aktör som planerar att bjuda ut produkten för försäljning till slutanvändare i EU måste säkerställa att tillverkaren utser en behörig representant för den produkten.***

Det betyder alltså att elektriska produkter och leksaker inte får säljas om tillverkaren inte har ordnat en EU-representant.

1.5 Vem är ansvarig?

Det finns många olika affärsmodeller i e-handeln och denna rapport kommer bara att presentera de vanligaste. I en förenklad bild finns två typer; webbutiker och onlineplattformar. Webbutikerna kan delas upp i klassisk webbutik och webbutik som använder sig av dropshipping (e-handel utan eget lager).

1. Webbutik
  - a. Klassisk webbutik med eget lager
  - b. Webbutik - dropshipping (har inte ett eget lager utan produkterna skickas direkt från en tredje part)
2. Onlineplattform

I bilaga 1 finns mer information om hur de olika modellerna fungerar. Ansvaret för produktsäkerhet skiljer sig åt mellan de olika modellerna. Vår bedömning är att webbutiker har ansvar oavsett om de sysslar med dropshipping eller ej.

Anledningen är att det måste vara tydligt vem som är den egentliga säljaren. Om ingen annan säljare anges blir webbutiken ansvarig. Den enda aktör som undantas från proaktivt ansvar är onlineplattformar som endast förmedlar andra säljares produkter. Onlineplattformen kan likställas med en galleria och säljarna med de

---

⁸ TILLKÄNNAGIVANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Riktlinjer för ekonomiska aktörer och marknadskontrollmyndigheter om det praktiska genomförandet av artikel 4 i förordning (EU) 2019/1020 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter. [EUR-Lex - 52021XC0323\(01\) - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

fysiska butikerna. Säljaren blir då ansvarig aktör och säljarens kontaktuppgifter måste anges på onlineplattformarna. Nedan ges en sammanfattning av det proaktiva ansvaret.

Ansvarig för proaktiv produktsäkerhet:

- Klassiska webbutiker som säljer produkter och har sitt eget lager
- Webbutiker som säljer produkter via affärsmodellen dropshipping och som inte har eget lager (dropshippingbutiker)
- Säljare som säljer produkter på onlineplattformar
- Onlineplattformar betraktas som handlare när de säljer produkter under sitt eget namn eller att säljarens namn inte är tydligt angivet
- Plattformar som fungerar som leverantörer av distributionstjänster⁹

Ansvarig för reaktiv produktsäkerhet:

- Onlineplattformar i sin roll som mellanhänder.

Onlineplattformar är inte ansvariga som standard, men när en bristande produkt upptäcks ska onlineplattformen ta bort eller inaktivera åtkomst till produkterna med det olagliga innehållet.

2. Metod

2.1 Urval av företag och varor

I det här projektet fokuserade vi på aktörer som enbart agerar på e-handelsmarknaden, sammanlagt 46 aktörer.

I projektet ville vi inkludera de varor som vi ofta hittar i e-handeln och som tidigare ofta haft brister i förhållande till regler om kemikalier i varor. Varor i mjuk plast (inklusive leksaker), billig elektronik (till exempel USB-laddare och hörlurar), samt smycken (oftast med mörk oxiderad yta).

2.2 Urval av ämnen för analys

Vi har främst fokuserat på att kontrollera efterlevnaden av de ämnen som är begränsade i Reach-förordningen, RoHS-direktivet och POPs-förordningen. Vi valde att fokusera på ett fåtal ämnen eller ämnesgrupper där vi ofta ser brister, såsom kortkedjiga klorparaffiner (SCCP), ftalater (både begränsade och på kandidatförteckningen), bly, kadmium, nickel och polycykliska aromatiska

---

⁹ *leverantör av distributionstjänster*: en fysisk eller juridisk person som i samband med kommersiell verksamhet erbjuder minst två av tjänsterna magasinering, paketering, adressering och avsändning, utan att ha äganderätt till de varor som berörs

kolväten (PAH). Fullständiga ämnesnamn finns i bilaga 2. Vilka ämnen och material som testades framgår av tabell 1.

Tabell 1. Vilka ämnen som analyserades i olika varor.

Vara	Ämnen
Varor av PVC eller annan mjuk plast	Ftalater, kortkedjiga klorparaffiner (SCCP), mellankedjiga klorparaffiner (MCCP), polycykliska aromatiska kolväten (PAH),
Smycken	Bly, kadmium och nickel
Elektriska produkter	Bly, kadmium, ftalater, bromerade flamskyddsmedel (PBB, PBDE och HBCDD), mellankedjiga klorparaffiner (MCCP)
Leksaker	Metaller reglerade i leksaksdirektivet har screenats med XRF

2.3 Kontroll av märkning

Elektriska produkter och leksaker ska enligt RoHS-direktivet respektive leksaksdirektivet vara märkta med CE-märkning, kontaktadress till tillverkare och importör och ID-märkning (till exempel artikelnummer, typnummer, partinummer). Vi granskade märkningen på samtliga elektriska produkter och leksaker.

2.4 Vårt tillvägagångsätt

Under våren 2024 köpte vi in totalt 84 olika varor från 23 olika e-handelsaktörer av typerna onlineplattformar, och webbutiker (med eller utan eget lager). Utöver dessa 23 aktörer inspekterade vi 13 säljare och EU-representanter på onlineplattformar.

När varorna levererats kontrollerade vi märkningen och gjorde en första screening med vårt XRF-instrument. Utifrån resultatet av denna screening bedömde vi behovet av ytterligare analys och i så fall vilka delar och ämnen som skulle testas. Därefter skickade vi varorna på analys hos ett externt laboratorium.

2.5 Delprojekt - Bildsök

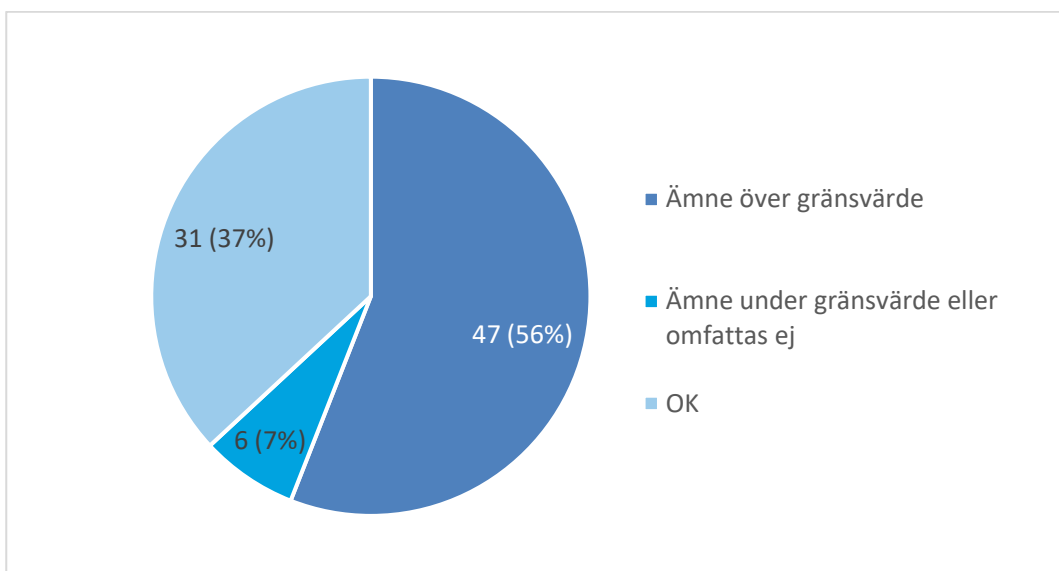
Genom bildsökning på varor som hade brister vid tidigare års marknadskontroll, fann vi liknande varor som fortfarande såldes och där exakt samma bild användes av e-handelsaktören. Aktörerna informerades om resultatet av bildsökningen samt av tidigare analysresultat och fick möjlighet att yttra sig. Vi genomförde inga analyser på dessa varor utan hänvisade till tidigare analysresultat och Safety Gate notifiering. 10 aktörer och 52 varor kontrollerades på detta vis i delprojektet.

3. Resultat

Nedan presenteras analysresultat; innehåll av begränsade ämnen fördelat på typ av företag och typ av vara. Vi redovisar även vilka brister vi hittat i vår kontroll av märkning, samt vilka åtgärder som vidtagits från företagens respektive Kemikalieinspektionens sida. I bilaga 2 listas alla varor som granskats i projektet.

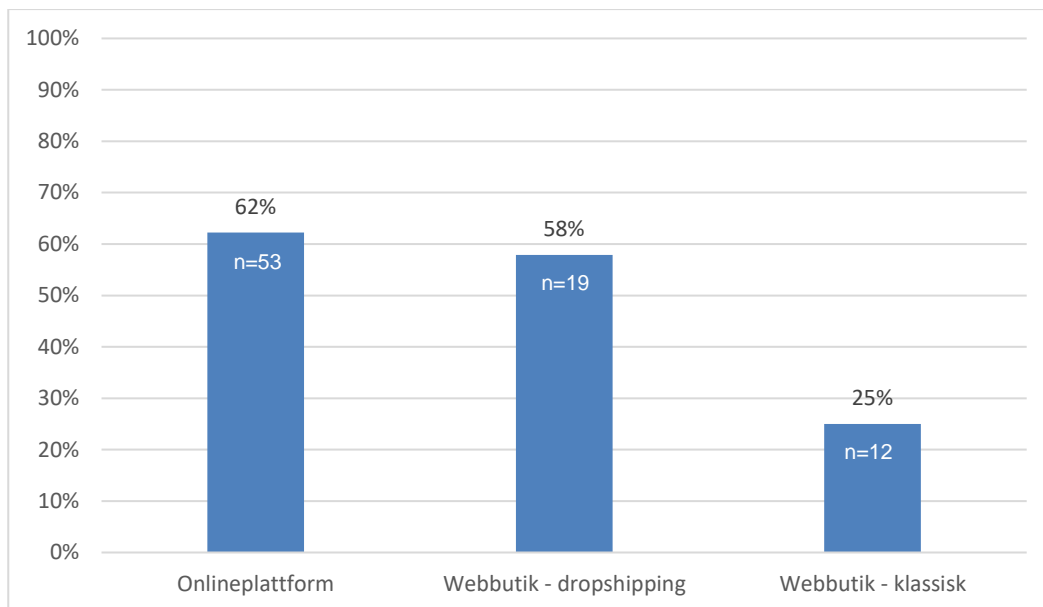
3.1 Innehåll av begränsade ämnen

Av de 84 analyserade varorna innehöll 47 (56 procent) för höga halter av begränsade ämnen. I 6 varor (7 procent) fanns begränsade ämnen under haltgränsen eller eftersökta ämnen som inte är begränsade för den varutypen. I 31 varor (37 procent) hittade vi inte några av de eftersökta ämnena. Se figur 4.

Figur 1. Figuren visar antal varor som innehöll begränsade ämnen över gränsvärde, varor som innehöll begränsade ämnen under haltgränsen eller ämnen som inte är begränsade för den varutypen och varor där vi inte hittade några av de eftersökta ämnena.

I en jämförelse mellan olika aktörer (figur 5), ser man att onlineplattformar hade högst andel varor, 62 procent, med begränsade ämnen över haltgränsen i lagstiftningen. Därefter dropshippingbutiker (webbutik-dropshipping) med 58 procent, och klassiska webbutiker med 25 procent.

Figur 2. Figuren visar andel av olika e-handelsaktörers varor som innehåller begränsade ämnen över gränsvärden (n står för totala antalet analyserade varor per kategori).

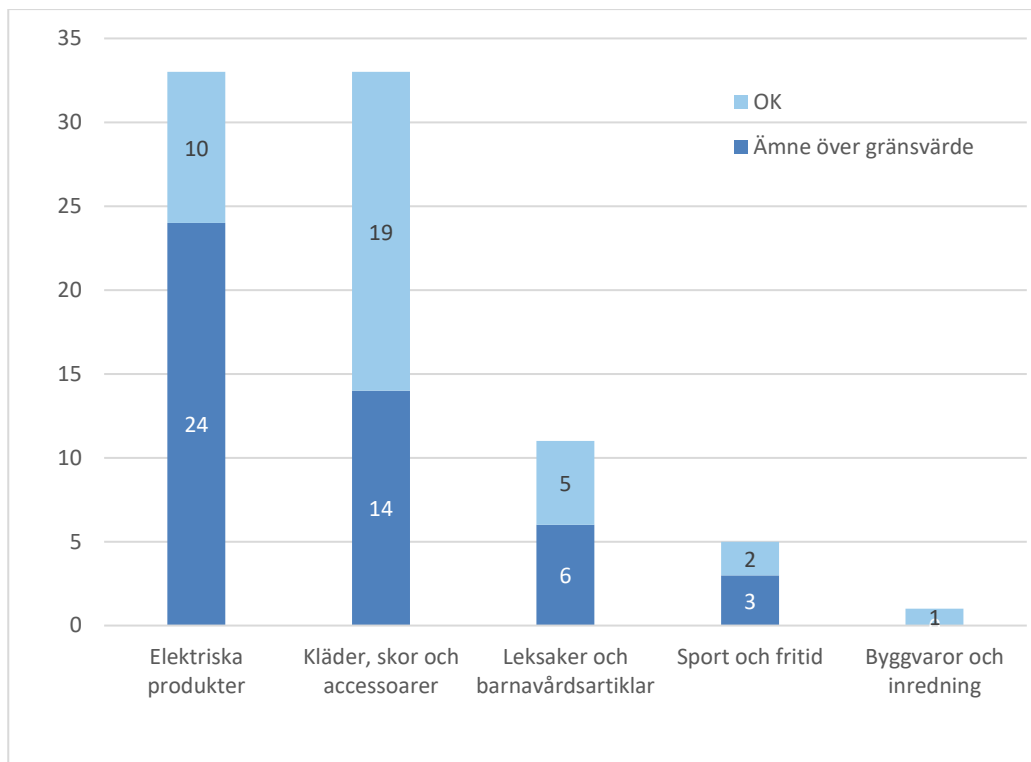
Andelen varor som innehöll för höga halter begränsade ämnen skiljde sig åt mellan olika varukategorier (figur 6). Elektriska produkter hade flest brister, där innehöll 70 procent (24 av 34) av varorna för höga halter begränsade ämnen. I denna grupp ingick framför allt hörlurar, enklare lampor, USB-laddare och annan småelektronik.

60 procent av de kontrollerade sport- och fritidsvarorna hade för höga halter begränsade ämnen (3 av 5). Sport- och fritidsvarorna bestod av träningsredskap som, yogaboll, hopprep, cykelhandtag, hundtrimmer och en uppblåsbar stol.

45 procent av de kontrollerade leksakerna hade för höga halter begränsade ämnen (5 av 11). I denna grupp ingick bland annat dockor, elektriska leksaker och uppblåsbara leksaker.

I kategorin kläder, skor och accessoarer, ingick framför allt smycken med mörk oxiderad yta samt några plastväskor i PVC. Inga textilier har testats i projektet. 42 procent (14 av 33) av dessa varor innehöll begränsade ämnen över gränsvärdet.

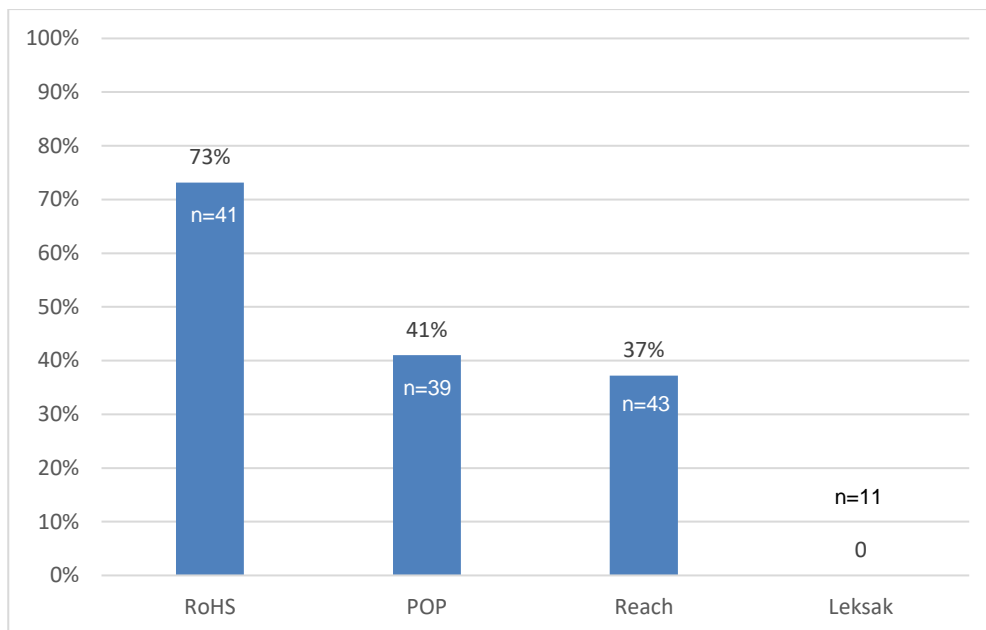
Endast en vara i kategorin byggvaror och inredning analyserades i projektet och detta duschdraperi innehöll inga ämnen över gränsvärdena.

Figur 3. Figuren visar andel av olika varugrupper som innehåller ämnen över gränsvärde

De höga halterna av begränsade ämnen var främst kopplade till RoHS-direktivet, till exempel för högt innehåll av bly i lödpunkter. Av de kontrollerade varorna hade 73 procent (30 av 41) brister kopplade till RoHS-direktivet. För Reach- och POPs-förordningarna var motsvarande andel 41 (16 av 39) respektive 37 (16 av 43) procent. Inga begränsade ämnen hittades vid XRF screening av de 11 leksaker som kontrollerades enligt leksaksdirektivet. Däremot fanns brister vad gällde annan kemikalielagstiftning som RoHS, Reach och POP- se figur 7. Observera att en produkt kan omfattas av flera lagstiftningar.

Figur 7. Figuren visar hur andelen otillåtna ämnen i de kontrollerade varorna fördelar sig på olika lagstiftningar (n står för totala antalet kontrollerade varor per kategori).

3.1.1 Vilka otillåtna ämnen hittades?

I 12 smycken med mörk oxiderad yta hittade vi kadmium.

Mjuk plast (främst PVC) finns i de flesta kategorier av varor – skor, leksaker, elektronik, inredningsprylar och sportartiklar. De otillåtna ämnen vi hittade i den typen av material var framför allt kortkedjiga klorparaffiner (SCCP) och ftalaterna DEHP, DBP och DIBP – i 16 respektive 20 varor. Vi hittade även nio varor med bly i plasten.

Förutom ftalater och kortkedjiga klorparaffiner innehöll elektroniken även bly i lödpunkter (47 varor) och i vissa fall kadmium (10 varor).

Fakta om ämnen som hittats i varuanalyserna

Bly är ett mycket giftigt ämne som inte får användas i vissa varor. Det kan skada nervsystemet och påverka till exempel förmågan till inlärning. Foster och barn är särskilt känsliga.

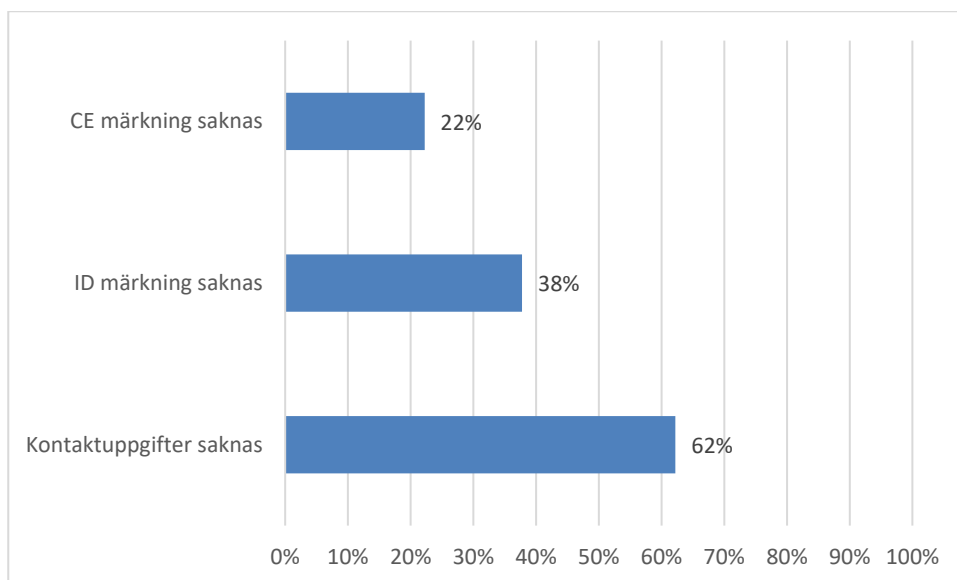
Kadmium är giftigt för miljön och kan ge benskörhet, njurskador och cancer.

Kortkedjiga klorparaffiner (SCCP) är skadliga för vattenlevande organismer. De är också mycket långlivade, bryts inte ned i naturen och är misstänkt cancerframkallande.

Ftalater (t.ex. DEHP, DIBP, DBP, BBP) är en grupp ämnen där alla inte är skadliga, men vissa ftalater kan påverka testiklarna och göra det svårare att få barn och vissa är misstänkt hormonstörande.

3.2 Brister i märkning

Vi granskade märkningen på 33 elektriska produkter och 11 leksaker. CE-märkning saknades på 10 varor (22 procent), och kontaktuppgifter till tillverkare och/eller importör saknades för 28 av varorna (62 procent). Spårbarhet för produkterna finns i ID-märkningen och den saknades för 17 av varorna (38 procent). Se figur 8. Observera att en produkt kan ha flera märkningsbrister.

Figur 8. Figuren visar hur andelen brister i märkningen av 45 kontrollerade varor (leksaker och elektronik).

3.3 Tillverkarens EU-representant

17 av de 33 produktlagstiftningar som finns inom EU innehåller krav på att om ett företag utanför EU säljer varor på EU-marknaden ska det finnas en EU-representant för tillverkaren. Denna regel anges i artikel 4 i marknadskontrollförordningen. På kemikalieområdet gäller dessa regler för elektronik (RoHS) och leksaker (leksaker-direktivet). EU-representanten har som ansvar att se till att produkten uppfyller lagstiftningen och att relevanta dokument finns tillgängliga såsom EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation.

Reglerna om EU representant granskades för 19 varor från sex onlineplattformar. Uppgiften om EU representant ska finnas på märkningen och den saknades för åtta varor. 11 av varorna hade en EU representant angiven. Vid förfrågan hos respektive EU representant svarade tre att informationen var felaktig, det vill säga att de inte var EU-representant för just den varan. I tre av fallen stämde uppgifterna och för fem varor har vi inte fått något svar från EU-representanten.

3.4 Delprojekt bildsök

Vid bildsök efter tidigare kontrollerade varor (52 varor) som haft brister, upptäcktes att liknade varor fortfarande säljs. Efter kontakt med berörda onlineplattformar tog alla bort de varor vi informerade om. Se mer information om vad delprojektet gick ut på i avsnitt 2.5.

3.5 Tillsynsåtgärder

I alla ärenden har vi kommunicerat resultatet av granskningarna till aktörerna genom inspektionsmeddelanden.

På svenska företag ställer vi krav på rättelse av brister, beslutar om miljöstraffavgifter och gör åtalansmälningar. Inom ramen för projektet beslutade vi om två miljöstraffavgifter och gjorde två åtalansmälningar till polisen. Åtgärder som vi är skyldiga att vidta vid överträdelser. Inom EU vidarebefordrar vi ärendena till behörig medlemsstat vid behov.

3.6 Åtgärder från e-handelsbutikerna

Efter att vi informerade företagen om analysresultaten och tog alla e-handelsbutiker bort varorna från försäljning.

4. Diskussion

I våra tillsynsprojekt använder vi oss av riskbaserat urval, vilket innebär att vi väljer produkter för kontroll som vi bedömer har stor risk att innehålla farliga ämnen. Man kan därför inte säga att resultaten ger en representativ bild av marknaden eftersom urvalet inte är slumpmässigt.

Om vi jämför resultaten från detta projekt med tidigare tillsyn med fokus på e-handel där vi tittat på samma typ av varor kan vi emellertid få en bild av regelefterlevnaden i olika segment. Det som räknas som en brist är om vi hittat innehåll av förbjudna ämnen i varorna eller om märkningen av varorna har brister.

Resultaten visar att det finns stora brister med varor som säljs via onlineplattformar och dropshippingbutiker.

4.1 Varor med begränsade ämnen

Billig elektronik är den produktgrupp som har klart mest brister (bly i lödpunkter), vilket vi även sett i tidigare projekt. Därefter följer varor i mjuk plast/PVC som exempelvis leksaker, sportartiklar, inredningsartiklar, väskor och skor (ftalater,

särskilt DEHP, och kortkedjiga klorparaffiner), samt smycken där vi främst hittar kadmium men ibland även bly.

I de två senaste projekten har dropshippingbutiker legat högre vad gäller andel brister 72 procent¹⁰ respektive 77 procent¹¹. I årets projekt var andelen brister lägre för dropshippingbutiker (55 procent). En trolig anledning till detta resultat är att andelen kontrollerad elektronik var högre i de tidigare projekten, och elektronik är den produkttyp där flest brister brukar hittas i Kemikalieinspektionens tillsyn. Onlineplattformar och dropshippingbutiker har generellt högre andel brister än klassiska webbutiker.

4.2 Bildsökning

Att använda bildsökning och bildigenkänning visade sig vara ett relativt effektivt verktyg för att kunna identifiera fortsatt försäljning av tidigare kontrollerade produkter som haft brister och blivit inrapporterade till Safety Gate. Även om de flesta aktörerna valde att plocka bort produkterna, så brister det proaktiva arbetet. Lagstiftningen har inte innefattat tvingande ansvar för onlineplattformar vad gäller proaktivt arbete (se definition i ordlistan).

Förhoppningen är att onlineplattformarna ska bli bättre på att själva identifiera tidigare kontrollerade bristande produkter. Detta genom att den nya produktsäkerhetsförordningen som trädde i kraft den 13 december 2024, har krav på ett visst proaktivt ansvar för onlineplattformar. Till exempel ska de skanna av identiska bristande produkter från Safety Gate som eventuellt kan säljas av andra säljare på deras plattformar. Vidare ska de största plattformarna (VLOP) göra riskbedömningar av bristande produkter enligt DSA förordningen.

4.3 Direktimport till konsumenter utan kontrollsteg

Konsumenter som direktimporterar varor från länder utanför EU via dropshipping har blivit allt vanligare. När produkter importeras direkt av konsumenter finns det inget företag bakom som ansvarar för att varan följer regelverken. Då ökar risken för att produkter innehåller begränsade ämnen som kan ha skadliga konsekvenser för både människor och miljön. Något vi ser i resultaten från vår tillsyn av produkter som säljs via e-handel.

Kravet på att en tillverkare utanför EU ska ha en EU-representant innebär att det ska finnas en ansvarig aktör inom EU innan produkten når konsumenten¹². På kemikalieområdet finns det kravet för produkter som omfattas av leksaksdirektivet

---

¹⁰ [Tillsyn 3/23: Tillsyn av e-handel varor 2022 - Kemikalieinspektionen](#)

¹¹ [Tillsyn 6/24: Tillsyn av e-handel varor 2023 - Kemikalieinspektionen](#)

¹² Artikel 4 i marknadskontrollförordningen

och RoHS-direktivet. Resultaten i detta tillsynsprojekt visar att det finns brister vad gäller efterlevnaden av artikel 4 i markandskontrollförordningen.

För både onlineplattformar och dropshippingbutiker gäller att varorna skickas direkt från leverantören till konsumenten. Tillverkaren har ett ansvar att märka varan med sina kontaktuppgifter, ett CE-märke och ID-märkning. Importörer har ett ansvar att märka produkterna med sina kontaktuppgifter. I tillsynen ser vi att varorna som kommer direkt från företag utanför EU ofta saknar kontaktuppgifter, CE-märkning och ID-märkning.

5. Slutsatser

Projektet visar att det är vanligt att produkter som säljs via e-handel inte uppfyller kraven i kemikalielagstiftningen. Onlineplattformar och dropshippingbutiker hade högre andel brister än klassiska webbbutiker.

Många av de företag och privatpersoner som driver dropshippingbutiker (webbutiker utan eget lager) och som vi stött på i projektet har levt i tron att de inte är ansvariga för de produkter de säljer. I konsumentlagstiftningen ställs krav på att det ska vara tydligt vem som är säljare och ansvarig för en produkt. Det ska finnas namn och kontaktuppgifter till denna säljare för varje produkt, och det räcker inte med att skriva detta i generella avtalsvillkor. De dropshippingbutiker vi kontrollerat ger kunden intrycket att det är butikens egna produkter som säljs och att det är butiken man sluter avtal med när man handlar. Enligt vår bedömning medför detta att dropshippingbutiken blir ansvarig ekonomisk aktör och får samma ansvar för till exempel produktsäkerheten som en klassisk webbutik.

Kraven på att det ska finnas en EU-representant i EU för tillverkare utanför EU finns för leksaker och elektronik. Årets projekt visar att det finns stora brister vad gäller reglerna för EU-representanter.

6. Råd till företag och konsumenter

6.1 Råd till webbbutiker

Det behövs ett proaktivt arbete för att försäkra sig om att produkterna man säljer klarar kemikalielagstiftningens krav. Då räcker det inte med att bara reagera på de brister som myndigheter hittar vid kontroll.

Nedan ges exempel på vad aktörer gör, som sällan har brister vad gäller kemikalielagstiftningen, och som kan fungera som goda exempel.

- De är uppdaterade på aktuell lagstiftning
- De ställer detaljerade skriftliga krav på sina leverantörer
Ställ kemikaliekrav på dina leverantörer - Kemikalieinspektionen
- De använder pålitliga och kunniga leverantörer
- De har egna restriktionslistor
- De gör kemiska stickprovsanalyser
- De begär in och granskar testrapporter (viktigt att även ha med lödpunkter som ansluter till olika ledningar)
- De väljer bort riskmaterial
- De har ett systemiserat arbetssätt
- Om egen kompetens saknas, används konsult eller branschförening

Titta särskilt på vissa ”riskvaror”. I vår tillsyn ser vi ofta brister i billig elektronik (bly i lödpunkter), varor i mjuk plast/PVC som t.ex. leksaker, sportartiklar, inredningsartiklar, väskor och skor (ftalater, särskilt DEHP, och kortkedjiga klorparaffiner). I smycken hittar vi ofta kadmium eller bly.

Du som webbutik har möjlighet att ta del av Safety Gate notifikationer så att du inte säljer dessa bristande varor.

6.2 Råd till konsumenter

Nedan listas några tips till dig som handlar varor på internet. Tipsen bygger på vår erfarenhet från kemikalietillsynen.

Vet du vilken typ av aktör du handlar från; klassisk webbutik, dropshippingbutik eller onlineplattform? Kolla gärna hur de olika aktörerna skiljer sig från varandra i avsnitt 1.6

Ta reda på var företaget som du köper produkter från är baserat. Den informationen finns ofta längst ner på sidan hos en webbutik. Om det bara är en e-postadress som anges bör du vara försiktig. På onlineplattformarnas sidor kan du se vem som är säljare för varje produkt. Var extra uppmärksam om butiken eller säljaren på onlineplattformen finns utanför EU.

Produkter som är tillåtna att säljas i länder utanför EU kan vara förbjudna i Sverige om de till exempel saknar korrekt märkning eller innehåller vissa hälso- eller miljöfarliga ämnen. Var särskilt uppmärksam på billig elektronik (laddare, hörlurar, belysningar), smycken med delvis svarta ytor i gotisk eller bohemisk stil, och alla typer av varor i mjuk PVC plast.

Undvik att köpa produkter som är extremt billiga. Du får det du betalar för. Risken är stor att du får hem något av sämre kvalitet än du tänkt dig, eller en piratkopia.

7. Bilagor

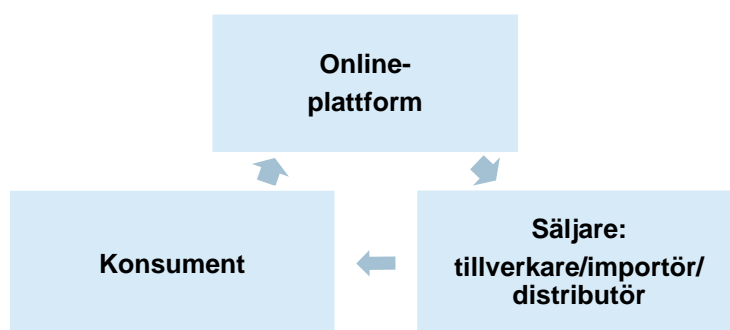
Bilaga 1. Olika affärsmodeller

Nedan beskrivs några olika affärsmodeller och e-handelsaktörer.

Onlineplattform

En aktör som är mellanhand mellan köpare och säljare ser ut som bilden nedan (figur 1). En onlineplattform kan liknas med en galleria och säljarna liknas med butikerna i gallerian. Onlineplattformarna tillhandahåller en plattform och exempelvis betalningslösningar (förmedlar), medan säljaren på onlineplattformen är den som säljer produkten till köparen (både yrkesverksamma och konsumenter). Onlineplattformar har som huvudregel inget ansvar vad gäller produktsäkerheten för varorna utan det ansvaret ligger på varje enskild säljare, som också sätter priserna. Förutsättningen är att det tydligt framgår vem som är säljare för varje vara. Denna ansvarsfrihet gäller dock inte om det är otydligt för konsumenten vem som är säljare utan då blir onlineplattformen ansvarig säljare.¹³

Om en onlineplattform får kännedom om att en produkt är olaglig så har de reaktivt ansvar att bristen åtgärdas eller att erbjudandet tas bort.

Figur 1. Modell för försäljning med hjälp av mellanhand (onlineplattformar). Säljaren är ansvarig aktör.

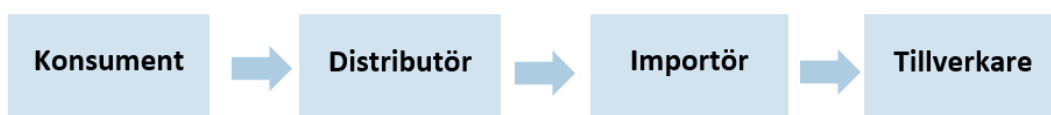
Vissa onlineplattformar tar ett större ansvar än bara förmedling, och ansvarar även för lager, adressering, paketering och avsändning. Om en onlineplattform utför två eller flera av dessa tjänster kan de anses ansvara även för produkterna och produktsäkerheten. På engelska kallas de då *fulfilment service provider* och på svenska *leverantörer av distributionstjänster*. Detta gäller för de 17 olika EU-lagstiftningar som listas i marknadskontrollförordningen. På kemikalieområdet

¹³ Art.6 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32022R2065>

gäller det RoHS-direktivet och leksaksdirektivet. Se mer information i avsnitt 1.4.2.

Klassisk webbutik

I den klassiska linjära leverantörskedjan går äganderätten till en produkt över från den ena aktören till den andra i en kedja, se figur 2.

Figur 2. Klassisk leverantörskedja.

Om företag köper och säljer enligt denna modell via nätet kallar vi dem klassiska webbutiker.

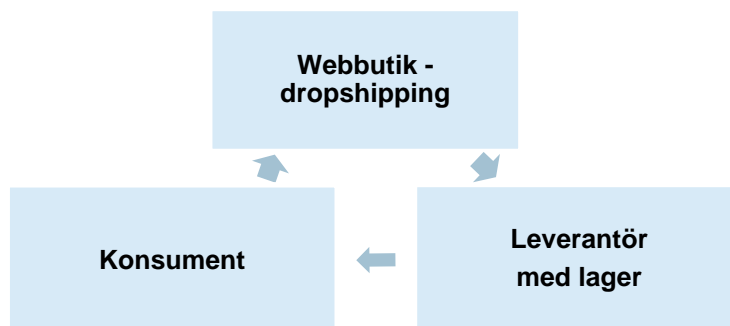
Köpeavtalet sluts med webbutiken och äganderätten av produkten går över direkt från butiken till köparen. Webbutiken är då den relevanta aktören som ansvarar för efterlevnad av reglerna om tillhandahållande.

Dropshippingbutik (webbutik utan eget lager)

Begreppet dropshipping har ingen juridisk definition men avser oftast att en webbutik säljer produkter utan att ha eget lager. Det finns flera olika försäljningslösningar som bygger på att det finns någon form av mellanhand mellan köpare och säljare. En kort sammanfattning är att ur kundens perspektiv ser webbplatsen ut som en vanlig webbutik. Bakom scenen påminner lösningen om en onlineplattform där det finns mellanhänder innan produkten når konsumenten. Ansvaret förändras inte för att aktören inte har eget lager, vilket innebär att webbutiker oavsett om de har eget lager eller ej är ansvariga för de produkter som säljs. Enda undantaget är om en annan säljare anges för en produkt.

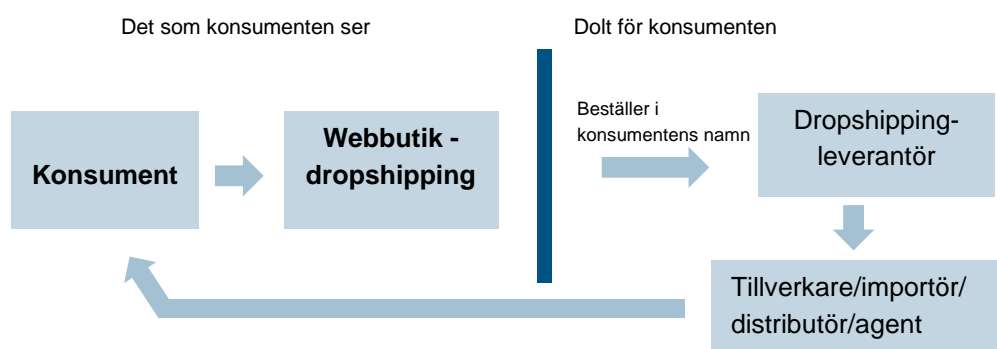
Det finns många varianter av dropshippinglösningar, en är att produkterna finns hos leverantören som skickar produkten direkt till kunden. Lagersaldot kan ibland vara direkt kopplat från leverantörens lagerstatus vilket gör att det ser ut som om produkten finns i webbutikens eget lager. Några som har denna lösning är Bygghemma-koncernen och H&M. Denna modell påminner om den onlineplattformar har, men skillnaden är att webbutiken anges som säljare och blir därmed ansvarig. Det finns ingen tydlig mellanhand som i fallet med onlineplattformen– se figur 4.

Figur 4. Modell för försäljning med hjälp av dropshipping, men utan tydlig mellanhand. Webbutiken – dropshipping har inte eget lager. Webbutiken blir ansvarig aktör om säljaren inte tydligt anges på sidan.

En annan variant som är vanlig hos, oftast mindre, webbutiker är att ta hjälp av en plattform som hjälper till att starta upp dropshippingbutiker. Där kan finns färdiga lösningar och olika dropshippingleverantörer. Konsumenten beställer en produkt, som dropshippingbutiken i sin tur beställer i konsumentens namn hos dropshippingleverantören (kan ske automatiskt). Produkten skickas därefter direkt till konsumenten från antingen dropshippingleverantören eller från ett annat företag (tillverkare/importör/distributör) (se figur 3). Ofta fokuserar dropshipparna på vissa trendprodukter i få exemplar och butikerna går snabbt att öppna och stänga. Samma produkter finns oftast också till försäljning hos onlineplattformarna.

Figur 4. Modell för dropshippingbutiker (webbutik utan eget lager). Stegen efter dropshippingbutiken är oftast dolda för konsumenten. Dropshippingbutiken blir ansvarig aktör

Dessa butiker är uppbyggda så att det ser ut som om det är dropshippingbutiken som är säljaren. Stegen efter är oftast dolda för konsumenten. Kunden uppfattar det som att produkterna är dropshippingbutikens ”egna” eftersom information om den verkliga säljaren saknas. Priserna bestäms av dropshippingbutiken, till skillnad från den förmedlande onlineplattformen där säljaren sätter priset.

Kemikalieinspektionen bedömer att dropshippingbutiker blir ansvariga för produktsäkerheten på grund av att det oftast inte finns någon information om att det finns en annan säljare och vem denne är. Konsumenten får uppfattningen att det är dropshippingbutiken som de ingår köpeavtal med. Konsumentverket gör en liknande bedömning i en granskning av företag som använder dropshipping¹⁴. I rapportens kapitel 3 kan man bland annat läsa följande om hur Konsumentverket ser på deras ansvar:

Konsumentverket anser att näringsidkarna inte kan undgå köprättsligt ansvar enbart genom att beteckna sig som förmedlare i villkoren.

Information om att webbplatsägaren inte är den faktiska säljaren är så pass väsentlig att det inte räcker att lämna den i avtalsvillkoren.

Om varorna säljs för någon annans räkning ska kontaktuppgifter till den näringsidkaren finnas tillgänglig. De uppgifter som ska anges är namn, organisationsnummer, telefonnummer samt adress och e-postadress.

Dropshippingleverantörer

När webbutiken är klar så behöver den fyllas med produkter, oftast görs detta via en dropshippingleverantör. Här får webbutiken mot betalning tillgång till olika leverantörer och kan välja vilka produkter som hen vill erbjuda i sin butik, utan att själv behöva söka upp leverantörer och förhandla om priser, leverantörsvillkor, frakt etc. Hen kan också snabbt byta ut de produkter som finns i webbutiken.

Några exempel på leverantörsplattformar är Oberlo, SaleHOO, AliExpress (Alidropship), Droshi, Printful, BigBuy, DHGate och Yakkofo.

Plattformar specialiserade på att hjälpa webbutiker

Det vanligaste tillvägagångssättet för att sätta upp en dropshippingbutik är att använda sig av en e-handelsplattform, exempelvis Shopify, Quickbutik eller WooCommerce. Dessa plattformar har färdiga koncept (domännamn, utseende, design etc.) med ”klicka och dra-funktion” för att enkelt kunna skapa webbutiker, och mot betalning får webbutiken tillgång till dessa koncept. Plattformarna erbjuder även hjälp med exempelvis orderhantering, betalningar, bokning av frakt etc., genom inbyggda funktioner.

Hur känner man igen de olika aktörerna?

För en konsument är det lätt att tro att en webbutik med text på svenska som heter något med “.se” är svensk. Ofta kan det istället röra sig om en dropshippingbutik

---

¹⁴ [Stora konsumenträttsliga brister på sajter som använder dropshipping | Konsumentverket](#)

som ibland kan vara baserad i ett annat land. Nedan ger vi exempel på kännetecken för olika aktörer, som kan hjälpa till att identifiera vilken typ av e-handelsbutik det rör sig om.

Klassisk webbutik

Oftast är domännamnet en .se-adress även om .com och .nu också förekommer, och språket är svenska. Detta räcker dock inte för att dra slutsatsen att det är en svensk webbutik som finns bakom. I stället har vi några andra utmärkande drag:

- Det finns kontaktuppgifter till det företag som driver webbutiken, oftast finns den informationen längst ner på första sidan.
- All text är på svenska eller endast några fåtal språk, exempelvis de nordiska språken.
- Bilderna på produkterna är unika, till skillnad från de generiska bilder som används i dropshippingbutiker.
- Under rubriken ”Om oss” eller liknande finns ofta mer information om företaget bakom, historik osv.
- Leveranstiderna är ofta korta, eftersom webbutiken har ett eget lager.
- I informationen om villkor, ångerrätt, leverans osv. nämns inget om ”tredjepartsförsäljning” eller liknande begrepp.

Onlineplattform

En onlineplattform kännetecknas oftast av:

- Ett stort antal produkter och kategorier. Här finns mycket samlat på ett ställe. Mängden produkter beror på att onlineplattformarna har många olika säljare.
- Ofta går det att välja många olika språk (100 – 150 stycken) och flera olika valutor för betalning.
- Exempel på onlineplattformar är Amazon, Aliexpress, TEMU, Shein, eBay, och CDON
- Säljare finns på varje produktsida
- Numera har även mer traditionella butiker ibland även en marknadsplatsdel i sin webbutik där de förmedlar produkter från andra företag, till exempel Elgiganten, Stadium och Åhléns.

Dropshippingbutik (webbutik utan eget lager)

Det här utmärker en dropshippingbutik:

- Ofta ett färre antal produkter och med fokus på en viss typ av produkter, t.ex. krisberedskapsprodukter, köksprylar, enklare elektronik. Det finns emellertid exempel på dropshippingbutiken som har ett mycket heterogent sortiment med ett stort antal produkter av vitt skilda slag.
- Generiska bilder som går att hitta även i andra dropshippingbutiken och på onlineplattformar. Bilder och information om produkterna kommer ofta från en dropshippingleverantör.
- Produkterna är oftast lite dyrare eftersom de köps från andra aktörer, t.ex. onlineplattformar, som i sin tur säljer samma produkt direkt till konsumenter till ett lägre pris. Med hjälp av bildsökning kan man undersöka om produkten även säljs på andra ställen på internet.
- Oftast anges inte vem som ligger bakom webbplatsen och den enda kontaktuppgiften är en e-postadress.
- Under rubriken ”Villkor” finns ofta långa texter. Här nämns ibland ”tredjepartssäljare” eller liknande, eller att köparen blir importör.
- Dropshippingbutiker annonserar ofta på olika sociala medier.

Många är anslutna till Shopify, vilket kan synas längst ner på sidan med texten "Powered by Shopify".

Bilaga 2. Ämnen som analyserades i projektet

Tabell 3. Tabellen visar ämnen som analyserades i projektet och exempel på lagstiftningar där ämnet begränsas.

Ämne/ämnen	CAS nr	Gränsvärde och regelhänvisning (observera att vissa ämnen kan vara begränsade på flera ställen än nedan listade)
Benzyl butyl phthalate (BBP)	85-68-7	<ul style="list-style-type: none"> RoHS- direktivet <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Bilaga XVII, post 51 (enbart leksaker) <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
Bis(2-ethylhexyl) phthalate (DEHP)	117-81-7	<ul style="list-style-type: none"> RoHS- direktivet <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Bilaga XVII, post 51 (enbart leksaker) <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
Dibutyl phthalate (DBP)	84-74-2	<ul style="list-style-type: none"> RoHS- direktivet <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Bilaga XVII, post 51 (enbart leksaker) <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
Di-n-octylphthalate (DNOP)	117-84-0	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, Bilaga XVII, post 52 (enbart leksaker) <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
Diisodecylphthalate (DIDP)	26761-40-0	<ul style="list-style-type: none"> RoHS- direktivet <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
Diisononylphthalate (DINP)	28553-12-0	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, Bilaga XVII, post 52 (enbart leksaker) <i>0,1 viktprocent</i>
Diisobutyl phthalate (DIBP)	84-69-5	<ul style="list-style-type: none"> RoHS- direktivet <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Bilaga XVII, post 51 (enbart leksaker) <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>

Dihexyl phthalate (DnHP)	84-75-3	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
Bis(2-methoxyethyl) phthalate (DMEP)	117-82-8	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
Dipentyl phthalate (DPP)	131-18-0	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
1,2-Benzenedicarboxylic acid, di-C7-11-branched and linear alkyl esters (DHNUP)	68515-42-4	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
1,2-Benzenedicarboxylic acid, dihexyl ester, branched and linear	68515-50-4	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
1,2-Benzenedicarboxylic acid, di-C6-8-branched alkyl esters, C7-rich (DIHP)	71888-89-6	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
1,2-benzenedicarboxylic acid, di-C6-10-alkyl esters or mixed decyl and hexyl and octyl diesters, with $\geq$ 0.3percent of dihexyl phthalate	EC No. 201-559-5	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
Bly	7439-92-1	<ul style="list-style-type: none"> RoHS-direktivet <i>0,1 viktprocent</i> Reach-förordningen, bilaga XVII, punkt 63 <i>0,05 viktprocent</i> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>
Kadmium	7440-43-9	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, bilaga XVII, p. 23 <i>0,01 viktprocent</i> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i> RoHS-direktivet <i>0,01 viktprocent</i>
Nickel	7440-02-0	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, bilaga XVII, p. 27 <i>0,5 $\mu\text{g}/\text{cm}^2/\text{vecka}$</i>
Polycykliska aromatiska kolväten (PAH)	Flera olika	<ul style="list-style-type: none"> Reach-förordningen, bilaga XVII, p. 50 <i>1 mg/kg (varor)</i> <i>0,5 mg/kg (leksaker)</i>
Alkaner, C10-13, klorerade (SCCP)	85535-84-8	<ul style="list-style-type: none"> POPs-förordningen <i>0,15 viktprocent</i> Reach-förordningen, Kandidatförteckningen <i>0,1 viktprocent</i>

Bilaga 3. Kontrollerade varor

Tabellerna nedan visar en sammanställning av granskade företag och varor i projektet. Vi har enbart genomfört stickprovskontroller av företagens varor och enbart analyserat efter vissa ämnen. Vi har inte kontrollerat att varorna uppfyller kraven i alla lagstiftningar de omfattas av.

Tabell 4. Analyserade varor som innehöll begränsade ämnen

Handelsplats	Produkt	ID nummer	Ämnen
Aliexpress.com	Wireless microphone hifi speaker	WS-858	Pb, Cd
Aliexpress.com	Ultrasonic Electric Toothbrush	luomazhu-fen-4tou	SCCP, DEHP, Pb
Aliexpress.com	Dance Mat	051500CN	SCCP, DEHP, DBP
Aliexpress.com	Kids Dinosaur Headphones	102384	Pb
Aliexpress.com	Smartwatch	Y-13H	Pb
Amazon.se	Smartwatch för Barn	86326095511052	Pb
Amazon.se	Viclou LED Gloves	2117684/D4821045 V5-CCCZF-FGST-FBA	Cd
Amazon.se	Hasagei	X00116C2Z5L	PAH
Amazon.se	Led mask	X001KOW663	Pb
Amazon.se	Hianjoo Aroma diffuser	2141	DEHP, DBP, Pb
dhgate.com	Childrens digital camera	X2X5S	SCCP, DEHP, DBP, Pb
dhgate.com	Cosmetic bag	saknas	DEHP
dhgate.com	idealway New Fashion Bohemian	saknas	Cd
Hundensfavorit.se (Kina)	Anti bark collar	saknas	SCCP, DBP, Pb
Joom.com	Silver 15 stycken Finger Ring	G005 R322 H2-04-23	Cd
Joom.com	Bluetooth-headset	Saknas	SCCP, DEHP, DBP, Pb
Joom.com	Outdoor Hedlight	6901234567892	SCCP, DEHP, Pb
Joom.com	Helicopter Channels infrared control	CY387-5 3260643	SCCP, Pb
Joom.com	Ring Gothic Horror Skull	3101172841 6098903679	Cd

Joom.com	Led controller	Saknas	SCCP, DEHP, Pb
Joom.com	P9	6989532512530	SCCP, DEHP, Pb, Cd
Joom.com	Spartan Punk Warrior halsband	Saknas	Cd
Mingora.se (Decide Commit Succeed BV, NL)	Robot Mechanics	P16876-1/CW:D-0002	SCCP, DEHP, DBP, Pb
Nordiskmarknad.se (privatperson)	Solros halsband	saknas	Cd
Nordiskmarknad.se (privatperson)	Pop Game - Djur	ME-099	Pb, Cd
oneshopnordic.se (privatperson)	Tree Of Life Bracelet	3863071	Cd
Satana.se (Jhl Medie IVS, DK)	LED Astronaut nattlampa med djur	6970531448333	Cd
Satana.se (Jhl Medie IVS, DK)	Karaoke Mikrofon med Bluetooth & Högtalare	858	SCCP, DEHP, DBP, Cd
Satana.se (Jhl Medie IVS, DK)	Cellulite remover	DYX-0505	SCCP, DEHP, Pb
Sebutik.se (privatperson, NL)	Silverarmband	DJE4-SG858003	Cd
Sebutik.se (privatperson, NL)	Tandrengörare	7116 and QB815001 J	Pb
Solivas.se (privatperson, UK)	Hårstyler	6983450235878	Pb
Temu.com	Blue tactile ball	1347032228 alt. 4082675904	DBP, DIBP
Temu.com	Hopprep rosa	3535005398, 4922204528	DEHP, DIBP
Temu.com	String light	GK-RYBH23/1033	SCCP, DBP, DIBP
Temu.com	Snail run fast	NO.RS-9024C YN231220-012	Pb
Temu.com	Blomring	3370513286, 8241973630, 0277heise	Cd
Temu.com	Sömnmask	BT-FAAH	SCCP, DBP, DIBP, Pb, Cd
Amario.se (TLE Business, NL)	Drejhjul	saknas	SCCP, DEHP, DBP, Pb
Uplift.se (privatperson)	TeddyGlow™ Nallebjörnen Som Lyser Upp Med Kärlek	saknas	Pb

Uplift.se (privatperson)	Ängel Ring™ Ringen Som Påminner Dig Om Din Skyddsängel	saknas	Cd
Wish.com	13 Colors Glowing Ball LED	saknas	Pb
Wish.com	XY140-Waterproof bag - yellow	15012651 el. AB11-05-04	DEHP
Wish.com	Vintage Bohemia Moonstone Ring		Cd
Wish.com	Halsband turquoise bohemia	saknas	Cd
Wish.com	5 Pairs/Set Vintage Earrings	saknas	Cd
Wish.com	K9 Wireless Microphone	K9	SCCP, DEHP, DBP, Pb

Tabell 5. Analyserade varor som inte innehöll begränsade ämnen.

Företag	Produkt	ID nummer
Aliexpress	Inflatable Lounger chair	FDJ21-1007
Aliexpress	Elephant ring	saknas
Aliexpress	Feather Bracelet	Code: BR23Y0801-2
Aliexpress	Bohemian bracelet bronze	Code: PZ80614437
Aliexpress	Elephant Drop Earrings	7YF013
Amazon	Baphoment	2621727
Amazon	Lichuanuk 22	X001V73RMR
Amazon	PVC transparent toilet bag	356109/D4832948
Amazon	Hand crank Flashlight	DT309A
Brand Management Navigator AB (jewelrybyunique.se)	Boho armband med stenpärlor	saknas
DDP Sverige AB (Marjoe.se)	Get skull stålring	BR406
DDP Sverige AB (Marjoe.se)	Kors med Jesus på korset halsband	G2006
DH gate	P01 360 AutoFace Tracking Gimbal	P01
DH gate	shower curtain	saknas
DH gate	Bath Toys Baby Fidget	saknas
DH gate	New Bohemian Fashion	saknas

Epiko.se	Magic LED™ Ritplatta	MKD006211904
Epiko.se	Epiko HeartHug	MKD00618704
GLN Design AB (Variadesign.se)	Halsband Ragnar	89-4
GLN Design AB (Variadesign.se)	Ring Valknuten Raven	21-9
GLN Design AB (Variadesign.se)	Örhänge Vegvisir	260
Hundensfavorit.se (Kina)	Hårborttagare husdjur	JW237002
JB International Commerce (Nordica-stockholm.se)	CreatureLight™ Färgglatt Glas Djurlampa	saknas
Joom	Transparent väska	Saknas
Kidsdreamstore.se	SpyX Voice Disguiser	20191
Kidsdreamstore.se	REAL WILD Drake	20250
Kidsdreamstore.se	Molnlampa som virvlar med vatten	37551
MB Sirupas (Hudcentralen.se)	Lumi ljusterapimask	4779058620121
oneshopnordic.se (privatperson)	Colorful Silicon Night Lamp	2167650
Solivas.se (privatperson UK)	Detox armband	saknas
Temu	Purple-Round frog pad, bagged	3325867517 alt. PPD-DZ-65yxzsqw
Temu	3 in 1 Wireless charger	B-23, 4239089278
Temu	Gemstone Armband	00002849, 5540729911
Temu	Halsband döskalletjur	8030733459, 7911578883, E202309035
TLE Business NL (Amario.se)	BUFF™ MAGISK BUBBELBOLL	saknas
Wish	Inflatable Baseball Bats/Stick hammer toy	7U2179 el. E4-76-04
Wish	Best USB data cable	BZX123

Kemikalieinspektionen

Box 2, 172 13 Sundbyberg
08-519 41 100

Besöks- och leveransadress

Löfströms Allé 5, 172 66 Sundbyberg
kemi@kemi.se

www.kemikalieinspektionen.se

KEMI
Kemikalieinspektionen